

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“บาดแผลบนแผ่นดิน” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) องค์ประกอบที่อยู่ทางด้านซ้ายรวมทั้งรวงข้าวสีทอง จะมีแนวเส้นที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวและมีน้ำหนักเบา แนวของภูเขาที่มีแนวเส้นสลับซับซ้อนและมีสีที่เข้มกว่าทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีน้ำหนัก ซึ่งสามารถถ่วงสมดุลกันอย่างเหมาะสมจะกับด้านขวาของภาพทำให้เป็นภาพที่มีจุดเด่นอยู่ตรงส่วนหน้าและอยู่นอกเส้นแกนสมมุติ

2.3 จังหวะ

กองข้าวด้านหน้ามีจังหวะของแนวเส้นในลักษณะเคลื่อนไหว (Flowing Rhythm) เช่นเดียวกับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เป็นส่วนใหญ่ของภาพ ยกเว้นแนวกึ่งกลางภาพ จะมีจังหวะแบบสลับกัน (Alternative Rhythm)

2.4 สัดส่วน

“บาดแผลบนแผ่นดิน” จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือส่วนของพื้นหน้าซึ่งกองข้าวเปลือกเป็นจุดเด่น ส่วนของพื้นกลางเป็นแนวของเนินเขาและท้องนา และส่วนที่เป็นพื้นหลังแสดงเป็นท้องฟ้าสีส้มซึ่งมีพื้นที่เกือบครึ่งหนึ่งของภาพ

2.5 ทิศทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหวของภาพจะอยู่ในแนวนอนจากซ้ายไปด้านขวา บางส่วนจะเฉียงขึ้นเล็กน้อย ส่วนของจุดเด่นจะมีทิศทางที่ประสานกันระหว่างแนวตั้งกับแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“บาดแผลบนแผ่นดิน” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนของแนวเส้นที่เคลื่อนไหวในแนวเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ และแสดงความตัดกันของจุดเด่นที่เคลื่อนไหวขึ้นในแนวตั้ง และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวมที่มีดีเป็นส่วนใหญ่ โดยแสดงความตัดกันบางส่วนเป็นโทนสีที่สว่าง เช่น ความสว่างขององค์ประกอบด้านซ้ายของภาพ

2.7 เอกภาพ

“ขาดแคลนแผ่นดิน” เป็นภาพที่มีเอกภาพที่เกิดจากองค์ประกอบของแนวเส้นที่ส่วนใหญ่มีทิศทางไปในแนวเดียวกัน และเกิดจากความกลมกลืนของสภาพสีส่วนรวม

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกจากรมณความรู้สึภายในที่สะท้อนใจกับระบบการเกษตร ที่ไม่ได้รับการดูแลในการแก้ปัญหา ซึ่งบ่อยครั้งที่ต้องประสบกับปัญหาน้ำท่วมส่งผลให้ผลผลิตเสียหาย

ภาพประกอบที่ 55 ชื่อภาพ **ฟอนข้าวสีทอง** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 90X 90 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ฟอนข้าวสีทอง” เป็นภาพที่แสดงรูปฟอนข้าวและเมล็ดข้าวสีน้ำตาลเข้ม ส่วนหน้าสุดของภาพเป็นพื้นสีเหลือง ส่วนพื้นหลังเป็นทุ่งข้าวสีเหลืองส้มกว้างไกลสุดตา ช่วงบนเป็นแนวขอบฟ้าสีเหลือง

“ฟอนข้าวสีทอง” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่แสดงรูปทรงของเมล็ดข้าวซึ่งเป็นรูปทรงตามธรรมชาติ ในลักษณะใกล้เคียงความจริงและตัดทอน

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ฟอนข้าวสีทอง” เป็นงานจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีฟอนข้าวเป็นจุดศูนย์กลางของภาพ

2.2 จุดเด่น

จุดเด่นของภาพเป็นฟอนข้าวกองเป็นเนิน และเห็นเมล็ดข้าวอย่างชัดเจน

2.3 จังหวะ

เมล็ดข้าวและท้องทุ่งมีจังหวะแบบเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

2.4 สัดส่วน

“ฟอนข้าวสีทอง” เป็นภาพที่แบ่งสัดส่วนออกเป็นสามส่วนคือ ส่วนที่เป็นจุดเด่นของภาพ แสดงให้เห็นรูปทรงของเมล็ดข้าวอย่างชัดเจน ส่วนที่สองแสดงทุ่งข้าวสีเหลืองทองอยู่ส่วนพื้นกลาง แสดงเพียงลายเส้นเล็ก ๆ ส่วนที่สามเป็นองค์ประกอบของที่ว่างพื้นหลังสุด เป็นแนวขอบฟ้าสีเหลืองสดและมีสัดส่วนที่น้อยที่สุดของภาพ

2.5 ทิศทาง

“ฟอนข้าวสีทอง” เป็นภาพที่มีจุดเด่นอยู่ที่จุดกึ่งกลางของเส้นแกนสมมุติตั้งแนวตั้งและแนวนอน องค์ประกอบของเส้นทั้งหมดจะเคลื่อนไหวออกจากศูนย์กลางในทุกทิศทาง ซึ่งมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับพื้นหน้า พื้นกลางและพื้นที่ว่างด้านหลัง ส่วนแนวขอบฟ้าจะมีทิศทางในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“ฟอนข้าวสีทอง” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากองค์ประกอบของเส้นและรูปทรงที่เหมือนกัน แสดงความตัดกันเพียงเล็กน้อยจากเส้นตัดแนวนอนจากซ้ายจรดขวาของพื้นหลังสุด

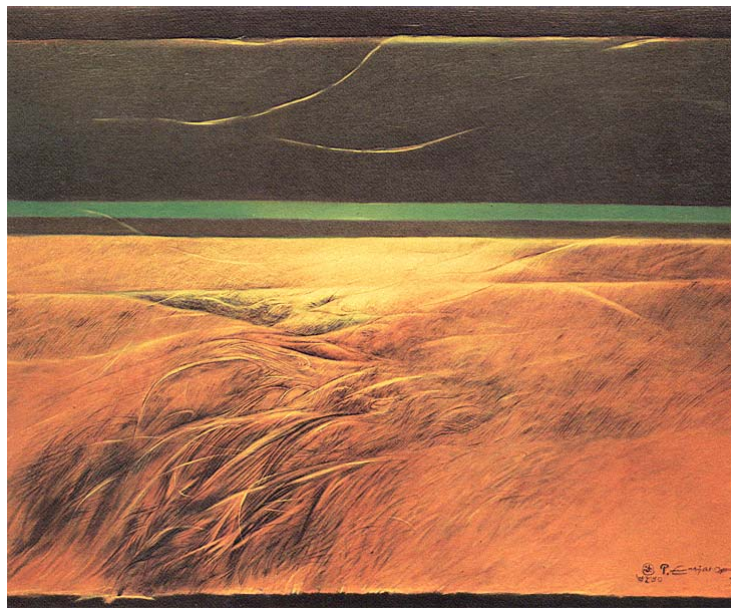
และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากโทนสีส่วนรวมซึ่งเป็นสีเหลือง แสดงความตัดกันเพียงเล็กน้อย จากโทนสีมืด ตรงมุมขวาล่างและมุมซ้ายบน

2.7 เอกภาพ

“ฟอนข้าวสีทอง” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนอันเกิดของรูปทรงและเส้นที่เหมือนกัน รวมทั้งการใช้โทนสีที่เหมาะสม ทำให้ได้ภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกความจริงในธรรมชาติ สื่อถึงความประทับใจความงดงามโดยใช้รูปแบบธรรมชาติของทุ่งข้าว และให้ความสำคัญกับคุณค่าของคำว่าข้าวโดยให้ชื่อว่า “ฟอนข้าวสีทอง” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนชาวนา

ภาพประกอบที่ 56 ชื่อภาพ **ทุ่งข้าวสีทอง** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 65X75 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ทุ่งข้าวสีทอง” เป็นภาพจิตรกรรมที่แสดงบรรยากาศของทุ่งนา ที่มีต้นข้าวสีเหลืองทอง พริ้วไหวอย่างงดงาม พื้นที่ส่วนล่างสุดของภาพเป็นแนวเส้นนอนสีดำสนิท พื้นที่ส่วนกลางซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของภาพมีลักษณะเป็นริ้วเส้นสีเหลืองและเหลืองน้ำตาล โดยมีจุดเด่นหลักเป็นสีเหลืองสดอยู่กึ่งกลางภาพ พื้นที่ว่างส่วนบนเป็นสีเทา มีแนวเส้นนอนสีเขียวยาวจากซ้ายจรดขวา ส่วนบนของภาพเป็นพื้นสีเขียวมีริ้วเส้นโค้งสีเหลืองสองเส้น เชื่อมกับริ้วเส้นนอนที่แบ่งเป็นพื้นที่สีเทาเข้มตอนบนสุดของภาพ

“ทุ่งข้าวสีทอง” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงเรื่องราวในธรรมชาติโดยไม่คำนึงถึงความเหมือนจริงของธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ทุ่งข้าวสีทอง” เป็นภาพจิตรกรรม ที่มีการจัดสมดุลแบบสองส่วนไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) มีสีเหลืองสว่างเป็นจุดศูนย์กลางของภาพ

2.2 จุดเด่น

สีเหลืองสดใสตรงจุดศูนย์กลางของภาพเป็นจุดเด่นหลัก โดยมีกลุ่มเส้นสีเหลืองที่พริ้วไหวในมุมซ้ายล่างที่แสดงลักษณะของต้นข้าวยามต้องลมเป็นจุดเด่นรอง ทั้งสองส่วนแสดงสถานะความเป็นจุดเด่นที่ใกล้เคียงกัน คือ จุดเด่นหลักเป็นพื้นที่ของสีเหลืองสดแต่จัดวางอยู่ในระยะกลาง (Middle ground) ส่วนจุดเด่นรองอยู่ในระยะส่วนหน้าสุด (Fore ground) แต่มีความกลมกลืนของเงาเส้นกับพื้นที่อื่นๆ มากกว่า

2.3 จังหวะ

จุดเด่นรองมีจังหวะลีลาแบบเคลื่อนไหว (Flowing Rhythm) แนวเส้นนอนพื้นหลังมีจังหวะแบบสลับกัน โดยมีแนวเส้นช่วงบนของภาพมีจังหวะแบบเคลื่อนไหว

2.4 สัดส่วน

พื้นที่สีเหลืองมีลักษณะเป็นสีเหลี่ยมพื้นผ้าในแนวนอนซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพ โดยมีแนวเส้นขอบฟ้าสีเขียวเป็นพื้นหลัง และมีแนวเส้นนอนสีดำเล็กๆ อยู่ส่วนล่างสุดของภาพ

2.5 ทิศทาง

จุดเด่นรองของภาพมีทิศทางการเคลื่อนไหวของเส้นในแนวทะแยง เข้าหาศูนย์กลางของภาพ และมีแนวเส้นสีเหลืองตัดกับจุดเด่นของภาพมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน ส่วนของพื้นหลังซึ่งเป็นสีเขียว สีเขียวแก่ สีเหลือง และสีดำ มีทิศทางเคลื่อนไหวในแนวนอน ส่วนแนวเส้นโค้งสองเส้นช่วงบนของภาพมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวทะแยง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

องค์ประกอบของเส้นที่มีลักษณะเคลื่อนไหวมีความกลมกลืนกันอย่างเหมาะสม โดยมีองค์ประกอบของเส้นนอนแสดงความตัดกัน และมีความกลมกลืนจากการให้สีที่ประสานสัมพันธ์ของสีเหลือง โดยแสดงความตัดกันของแนวเส้นสีเขียว

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของที่เกิดจากองค์ประกอบของเส้นที่มีลักษณะเคลื่อนไหวทั่วทั้งภาพ โดยมีความตัดกันในสัดส่วนที่เหมาะสม และความกลมกลืนของสีทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีเอกภาพและน่าสนใจ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกผ่านรูปแบบธรรมชาติในลักษณะที่ไม่เลียนแบบเหมือนจริง โดยแสดงบรรยากาศของท้องนาและทุ่งข้าวในยามที่แสงสีทองตกกระทบต้นข้าว สื่อถึงความสุนทรีย์ภาพที่มนุษย์พึงสัมผัสได้จากธรรมชาติ

ภาพประกอบที่ 57 ชื่อภาพ **แร่ธาตุในแผ่นดิน** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 115×137 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” เป็นภาพกึ่งอนดินสีน้ำตาลและเทา มีรูปทรงลักษณะหลายเหลี่ยมหลายมุม ส่วนบนมีผิวเรียบสีเหลืองอ่อน สีน้ำเงินอ่อน และสีน้ำตาล ส่วนล่างเป็นสีเทาเข้ม ภายในกึ่งอนดินมีแร่ธาตุหลายชนิดคล้ายก้อนหินเล็ก ๆ สีขาว สีเหลืองอ่อน เทา และสีแดงสด จัดวางองค์ประกอบของภาพออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นกึ่งอนดิน และส่วนที่เป็นพื้นที่ว่าง พื้นที่ว่างเป็นสีฟ้าอ่อนและมีเงาตกทอดของกึ่งอนดินที่พื้น

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่ได้ตัดทอนจากรูปทรงธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) องค์ประกอบของรูปทรงด้านขวาซึ่งดูมีน้ำหนักมากกว่า ถ่วงสมดุลด้วยพื้นที่ว่างด้านซ้าย

2.2 จุดเด่น

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” มีจุดเด่นหลักอยู่ที่กึ่งกลางขององค์ประกอบที่เป็นก้อนหินเป็นจุดเด่นที่เกิดจากความสว่างของสี ส่วนจุดเด่นรองอยู่ในส่วนล่าง ซึ่งมีพื้นผิวที่แสดงรายละเอียดของรูปทรงกลมเล็กอย่างชัดเจน

2.3 จังหวะ

พื้นผิวของรูปทรงมีจังหวะของเส้นแบบสลับกัน ส่วนรูปทรงที่เหมือนแร่ธาตุในดินมีจังหวะแบบเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

2.4 สัดส่วน

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” เป็นภาพที่มีการแบ่งสัดส่วนออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นรูปทรงและส่วนที่เป็นพื้นที่ว่าง ซึ่งพื้นที่ว่างด้านขวาจะแยกจากกันด้วยรูปทรง

2.5 ทิศทาง

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” เป็นภาพที่มีจังหวะเส้นของรูปทรงสลับกัน ทำให้เกิดทิศทางการเคลื่อนไหวที่สลับไปมา แต่ส่วนของพื้นที่ว่างมีพลังการเคลื่อนไหวในลักษณะเป็นวงกลม โดยมีองค์ประกอบของรูปทรงส่วนที่ยื่นขีดขอบขวาล่างเป็นจุดตัดการเคลื่อนไหวให้เข้าหาศูนย์กลางของรูปทรง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากลักษณะของรูปทรงที่มีลักษณะเป็นเหลี่ยมและมุม แต่แสดงความตัดกันด้วยรูปทรงเล็ก ๆ ในลักษณะกลมมน มีความกลมกลืนจากสีส่วนรวมของภาพที่ลดความเข้มจัดของสี โดยแสดงความตัดกันโดยให้ความเข้มจัดของสีสูงในบางจุด เช่น จุดสีแดงด้านซ้าย และสีเหลืองสดด้านขวาล่าง

2.7 เอกภาพ

“แร่ธาตุในแผ่นดิน” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพ อันเกิดจากลักษณะความคล้ายคลึงของรูปทรงโดยรวม และการใช้โทนสีที่เหมาะสม

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์ผ่านรูปแบบธรรมชาติ ในลักษณะที่ไม่เลียนการเลียนแบบให้เหมือนจริง โดยมีความหมายเพื่อสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายของแร่ธาตุในผืนแผ่นดิน โดยแสดงภาพของแร่ธาตุชนิดต่างๆ เช่น ทองคำและทับทิมฯลฯ

ภาพประกอบที่ 58 ชื่อภาพ หลังคา (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 90×90 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“หลังคา” เป็นภาพกระท่อมที่มุ่งหลังคาด้วยวัสดุธรรมชาติ โดยเน้นรูปทรง ลายเส้น และแสงสีของหลังคา พื้นหลังของภาพเป็นสีฟ้า และเป็นสีน้ำเงินอยู่ส่วนบนสุดเหนือหลังคา พื้นหลังคาเป็นสีดำมีแสงสีน้ำตาลและเหลืองนวลตรงกึ่งกลาง ส่วนล่างเป็นฝาของกระท่อมซึ่งมีสีที่สว่างกว่า ส่วนของหลังคา แสดงรายละเอียดของวัสดุที่มุ่งด้วยลายเส้นสีดำมีลักษณะพริ้วไหวด้วยแรงลม

“หลังคา” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงองค์ประกอบศิลป์สื่อเรื่องราวของรูปทรงในธรรมชาติในลักษณะบรรยายภาคเหมือนกึ่งจริงกึ่งฝันหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบตามธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“หลังคา” เป็นภาพที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance)

2.2 จุดเด่น

“หลังคา” มีจุดเด่นอยู่ที่แสงสว่างของสีเหลืองกึ่งกลางหลังคา

2.3 จังหวะ

ส่วนของหลังคามีลักษณะเหมือนสีเหลืองผืนผ้าในแนวนอนโดยมีจังหวะแบบเคลื่อนไหว

2.4 สัดส่วน

“หลังคา” เป็นภาพที่มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นรูปทรง ซึ่งเป็นหลังคาและฝา และส่วนที่เป็นพื้นที่ว่าง แสดงส่วนของท้องฟ้าสีฟ้าและน้ำเงิน ซึ่งที่ว่างส่วนใหญ่จะอยู่ในส่วนบนและด้านซ้ายของภาพ

2.5 ทิศทาง

ส่วนของหลังคามีลักษณะเป็นสีเหลืองผืนผ้าในแนวนอนโดยมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน ส่วนแนวสีเหลืองสว่างบนหลังคามีทิศทางเคลื่อนไหวในแนวตั้ง ส่วนของฝากระท่อมมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“หลังคา” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนของรูปทรงที่มีลักษณะเหลี่ยม โดยแสดงความตัดกันด้วยลักษณะพื้นผิวที่มีความพริ้วและเคลื่อนไหว และมีความกลมกลืนจากการให้สีน้ำเงินสะท้อนลงบนหลังคาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ของสีกับรูปทรง

2.7 เอกภาพ

“หลังคา” เป็นภาพที่มีความประสานสัมพันธ์ระหว่างสีกับรูปทรงและพื้นที่ว่างอย่างกลมกลืน ทำให้ภาพมีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกผ่านรูปแบบธรรมชาติ ในลักษณะที่ไม่ใช่การเลียนแบบให้เหมือนจริง สื่อถึงเรื่องราวของหลังคากระท่อม โดยมีความหมายแสดงวิถีชีวิตชนบท โดยผ่านองค์ประกอบศิลป์ เช่น เส้น แสงเงา สี และพื้นผิว ในลักษณะรูปแบบกึ่งนามธรรม

ภาพประกอบที่ 59 ชื่อภาพ **คันไถ** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 143× 175 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“คันไถ” เป็นภาพแสดงรูปคันไถขนาดใหญ่ ในบรรยากาศของทุ่งนา โดยมีพื้นหลังเป็นพุ่มไม้และท้องฟ้า คันไถเป็นสีน้ำตาลอมเหลือง ส่วนด้ามเป็นสีเหลืองทอง ด้านซ้ายของภาพมีลักษณะเหมือนกองฟางสีเหลืองสด และพื้นหญ้าสีเขียว ด้านซ้ายของภาพเป็นพื้นสีเขียว พื้นกลางมีลักษณะเป็นแนวคันดินสีน้ำตาล โดยเห็นพุ่มไม้ กองฟางและกระท่อมกลาง ๆ ท้องฟ้ามีบรรยากาศของกลุ่มเมฆสีครามและเทา มีลำแสงสีเหลืองสาดลงสู่พื้นล่าง

“คันไถ” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงบรรยากาศและรูปทรงในลักษณะกึ่งฝันกึ่งจริงและตัดแปลงรูปแบบตามธรรมชาติโดยใช้องค์ประกอบของสีในสองลักษณะคือสีที่มีความเข้มจัดหรือสีสด และสีที่ลดความเข้มจัดโดยการผสมสีขาว (Tint) และสีผสมดำ (Shade)

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“คั่นไถ” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีคั่นไถเป็นศูนย์กลางภาพ ถ่วงด้วยองค์ประกอบด้านซ้ายและขวาอย่างสมดุล

2.2 จุดเด่น

“คั่นไถ” เป็นภาพที่มีคั่นไถเป็นจุดเด่นหลัก กองฟางสีเหลืองด้านซ้ายเป็นจุดเด่นรองเพื่อดึงสายตาให้เคลื่อนไหวยวนสู่องค์ประกอบอื่น ๆ ผ่านแนวเส้นขอบฟ้าสีคราม

2.3 จังหวะ

“คั่นไถ” เป็นภาพที่จัดวางองค์ประกอบแต่ละส่วนในจังหวะแบบเพิ่มพัฒนา ที่มีความคลี่คลายจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่วนของก้อนเมฆมีจังหวะแบบเคลื่อนไหว

2.4 สัดส่วน

“คั่นไถ” เป็นภาพที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วนคือ พื้นหน้าแสดงเป็นรูปคั่นไถ ส่วนของพื้นกลาง เป็นแนวคันดินและฟุ่มไม้ และส่วนของพื้นหลังเป็นแนวของท้องฟ้า พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพเป็นพื้นหลัง โดยมีคั่นไถเชื่อมระหว่างพื้นที่ทั้งสาม

2.5 ทิศทาง

รูปทรงของคั่นไถ มีทิศทางการเคลื่อนไหวแบบผสมผสานในตัวเอง คือ แนวตั้ง แนวนอน และแนวทะแยง กองฟางด้านซ้ายมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวทะแยง แนวคันดินฟุ่มไม้ และก้อนเมฆมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“คั่นไถ” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนของรูปร่าง รูปทรง และพื้นที่ว่าง และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวม (Tonality of Colour) ที่แสดงสันที่สดใสและมีค่า

ความเข้มจัดของสีสูง โดยมีสีที่ผสมสีขาวเฉพาะส่วนที่เป็นก้อนเมฆ ซึ่งประสานสัมพันธ์อย่างกลมกลืน

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้ภาพจิตรกรรมมีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้ เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึก แสดงบรรยากาศของท้องนาและกองฟาง และมองเห็นคุณค่าของวิถีชีวิตชาวนาในอดีต โดยใช้คันไถเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนชาวนาในลักษณะกึ่งนามธรรม ศิลปินมีความต้องการให้ชาวนาหวนกลับมาเห็นคุณค่าของคันไถ ซึ่งเคยเป็นเครื่องมือปลูกการข้าวของบรรพชน

ภาพประกอบที่ 60 ชื่อภาพ **กระท่อม** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 90X 90 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“กระท่อม” เป็นภาพแสดงลักษณะของกระท่อมมุงด้วยวัสดุ ที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ เป็นกระท่อมที่สามารถพบเห็นได้ตามชนบท ภาพนี้แสดงส่วนของด้านหน้า จัดวางองค์ประกอบของกระท่อมโดยเน้นรูปทรงให้อยู่ส่วนของพื้นที่หน้าด้านล่างของภาพ ส่วนบนเป็นบรรยากาศของท้องฟ้า ซึ่งศิลปินได้ใช้สีเหลืองอ่อนอมฟ้า

“กระท่อม” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงรูปทรงและบรรยากาศที่ใกล้เคียงความจริงตามธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“กระท่อม” เป็นภาพจิตรกรรม ที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) แต่จะถ่วงสมดุลด้วยองค์ประกอบที่แตกต่างระหว่างซ้ายและขวา โดยมียอดของหลังคาเป็นจุดกึ่งกลาง

2.2 จุดเด่น

องค์ประกอบของกระท่อมทั้งหมดเป็นจุดเด่นของภาพ บนพื้นที่ว่าง รอบๆ รูปทรง

2.3 จังหวะ

“กระท่อม” เป็นภาพที่มีจังหวะแบบสลับกัน ระหว่างระหว่างพื้นที่สีเหลี่ยมของหลังคา ด้านหน้า กับพื้นที่สามเหลี่ยมของจั่วหลังคา

2.4 สัดส่วน

“กระท่อม” เป็นภาพที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นรูปทรงของกระท่อม และส่วนที่เป็นพื้นที่ว่าง ที่แสดงเป็นท้องฟ้าและบรรยากาศโดยรอบ

2.5 ทิศทาง

ส่วนของหลังคาที่เป็นจั่วมีทิศทางการเคลื่อนไหวของสายตาในแนวทะแยง ส่วนหลังคา ด้านหน้ามีทิศทางในแนวนอน โดยมีการเคลื่อนไหวของสายตารอบๆ รูปทรงบนพื้นที่ว่าง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“กระท่อม” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนภายในรูปทรง และมีความกลมกลืนกับพื้นที่ว่าง โดยแสดงความตัดกัน ด้วยโทนสีที่แตกต่างระหว่างรูปทรงกับบรรยากาศของพื้นที่ว่าง

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้ภาพจิตรกรรมมีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงบรรยากาศและลักษณะของกระท่อมในลักษณะรูปแบบกึ่งนามธรรม ทำให้มองเห็นสภาพความเป็นอยู่ของคนในชนบท

ภาพประกอบที่ 61 ชื่อภาพ **กระท่อมชาวนา** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 90×90 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“กระท่อมชาวนา” เป็นภาพกระท่อมชาวนา เป็นกระท่อมที่สามารถพบเห็นได้ตามชนบท แสดงรูปทรงในลักษณะเอียงในลักษณะทัศนียภาพแบบสองจุด จัดวางองค์ประกอบของกระท่อม โดยเน้นรูปทรงเต็มพื้นที่ภาพภาพ ส่วนบนและรอบ ๆ กระท่อมแสดงบรรยากาศของสีในโทนที่สว่าง สีฟ้าอ่อนและเหลืองอ่อน ในส่วนของกระท่อมนั้นมีสีในลักษณะที่มืด ซึ่งให้ความรู้สึกที่ขัดแย้ง ด้านบรรยากาศ

“กระท่อมชาวนา” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงรูปทรงและบรรยากาศที่ไม่เหมือนจริงตามธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“กระท่อมชาวนา” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน (Symmetrical Balance)

2.2 จุดเด่น

รูปทรงของกระท่อมเป็นจุดเด่นของภาพบนพื้นที่ว่าง

2.3 จังหวะ

“กระท่อมชาวนา” เป็นภาพที่มีจังหวะแนวเส้นหลังคาที่สลับกัน

2.4 สัดส่วน

รูปทรงของกระท่อมถูกจัดวางเต็มพื้นที่ภาพทำให้มีพื้นที่ว่างเฉพาะด้านบนและด้านล่าง

2.5 ทิศทาง

“กระท่อมชาวนา” เป็นภาพที่มีทิศทางการเคลื่อนไหวของสายตาในแนวทะแยง เนื่องจากเป็นภาพที่จัดวางในลักษณะทัศนียภาพแบบสองจุด

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

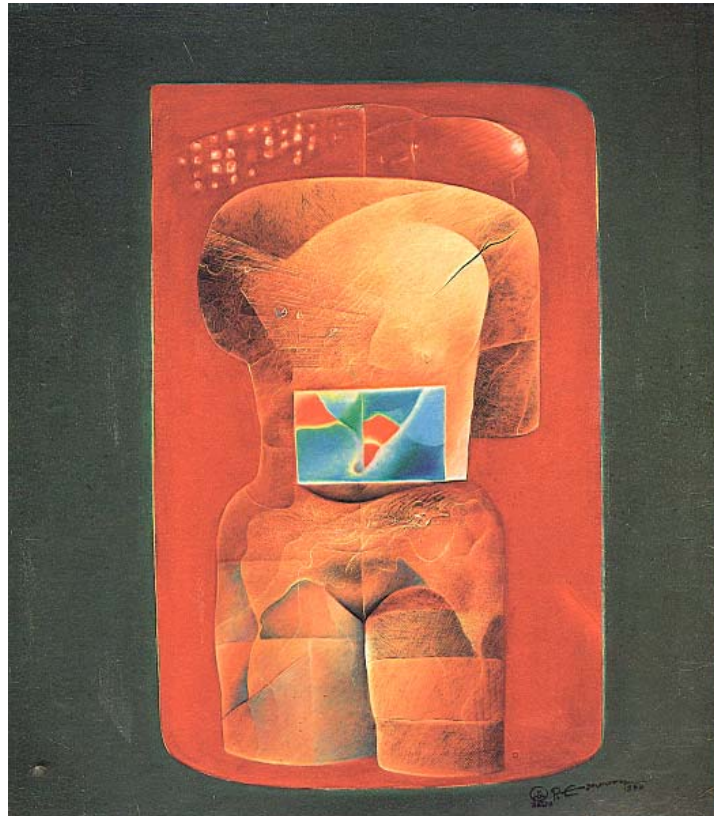
“กระท่อมชาวนา” เป็นภาพที่มีความกลมกลืนภายในรูปทรงเอง โดยมีความตัดกันด้วยลักษณะของสีที่แตกต่างกันระหว่างรูปทรงกับบรรยากาศของที่ว่าง คือรูปทรงของกระท่อมมีสีน้ำเงินเข้มโดยมีบรรยากาศรอบนอกมีสีสว่าง

2.7 เอกภาพ

“กระท่อมชาวนา” เป็นภาพที่มีเอกภาพที่เกิดจากรูปทรงและพื้นที่ว่าง

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกซึ่งความจริงของวิถีชีวิตในชนบท โดยให้รูปแบบของกระท่อมสี่เหลี่ยมลักษณะของชาวนาในอดีต ที่มีสภาพความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย สังกัดเห็นว่าในภาพจะไม่มีคน ซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันที่ชาวนาได้ล้มเลิกน กระท่อมเก่า ๆ ในอดีตโดยสิ้นเชิง

ภาพประกอบที่ 62 ชื่อภาพ **ผู้หญิง** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 110 × 118 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ผู้หญิง” เป็นภาพที่แสดงรูปทรงของผู้หญิงในลักษณะเป็นหุ่นนิ่ง ส่วนของหน้าท้อง ศิลปินแสดงสีที่ต่างจากส่วนอื่นของหุ่น ซึ่งเป็นสีเหลืองแสดงลักษณะเหมือนการฉายภาพภายใน หรือเอกซเรย์ จัดองค์ประกอบภาพโดยแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนแรกเป็นรูปทรงของผู้หญิง โดยใช้สีเหลืองทอง มีลักษณะของพื้นผิวเหมือนหุ่นที่ทำมาจากดินหรือหิน ส่วนที่สองเป็นพื้นที่ว่าง มีลักษณะเป็นพื้นที่สีเหลืองสีแดงสด ในแนวตั้งโดยมีหุ่นวางอยู่ส่วนกลาง ส่วนที่สามเป็นพื้นที่ว่างของภาพ เป็นสีเขียวสด ซึ่งมีความตัดกันอย่างรุนแรงระหว่างสีคู่ตรงข้าม

“ผู้หญิง” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่ได้ตัดทอนจากรูปทรงเดิมที่เป็นลักษณะของรูปทรงของมนุษย์

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ผู้หญิง” เป็นภาพจิตรกรรม ที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากันไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) แต่จะถ่วงสมดุลด้วยพื้นที่สีแดงรอบนอกรูปทรง

2.2 จุดเด่น

จุดเด่นของภาพอยู่บริเวณที่เป็นสะดือของหุ่นผู้หญิง ซึ่งแสดงสีภายในพื้นที่สีเหลี่ยมที่แตกต่าง จากสีส่วนอื่นของรูปทรง

2.3 จังหวะ

รูปทรงที่เป็นหุ่นมีจังหวะแบบเคลื่อนไหวด้วยลักษณะของเส้น ที่แสดงพื้นผิวของหุ่น

2.4 สัดส่วน

“ผู้หญิง” เป็นภาพที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนแรกเป็นองค์ประกอบของหุ่นผู้หญิง ส่วนที่สองเป็นพื้นที่สีแดงที่อยู่หลังองค์ประกอบของหุ่น และส่วนที่สามเป็นส่วนในพื้นที่ว่างด้านหลังเป็นสีเขียวเข้ม ซึ่งอยู่รอบ ๆ พื้นที่สีแดง

2.5 ทิศทาง

องค์ประกอบของหุ่น และพื้นที่สีแดงมีลักษณะเป็นสีเหลี่ยมผืนผ้ามีทิศทางในแนวตั้ง โดยมีแนวเส้นที่แสดงพื้นผิวของหุ่นช่วงบนที่มีทิศทางในแนวทะแยง และแนวเส้นของขาหุ่นด้านขวามีทิศทางในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

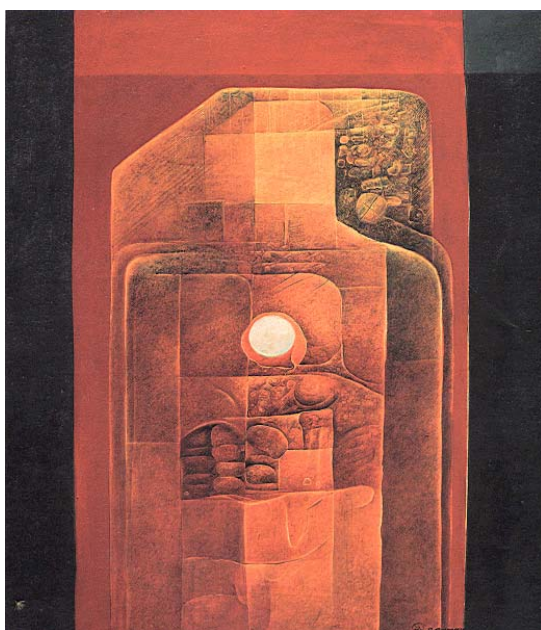
“ผู้หญิง” เป็นภาพที่แสดงองค์ประกอบของหุ่นด้วยเส้นและสีที่มีความกลมกลืน แต่แสดงความตัดกันด้วยพื้นที่ว่างด้านหลัง โดยใช้สีคู่ตรงข้ามที่มีความตัดกันอย่างรุนแรง

2.7 เอกภาพ

“ผู้หญิง” เป็นภาพที่มีเอกภาพโดยใช้กฎของความขัดแย้ง อันเนื่องมาจากองค์ประกอบของสี

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกความจริงในธรรมชาติที่เกี่ยวผู้หญิง โดยใช้รูปทรงแทนสัญลักษณ์ของเพศ สร้างจุดเด่นด้วยพื้นที่สีเหลี่ยมบริเวณเหนือสะดือในลักษณะเหมือนภาพเอกซเรย์ เพื่อสื่อสิ่งที่อยู่ภายในหรือธรรมชาติของความเป็นผู้หญิง

ภาพประกอบที่ 63 ชื่อภาพ **ผู้ชาย** (2520) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 110 X 118 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ผู้ชาย” เป็นภาพแสดงองค์ประกอบของรูปทรงในแนวตั้ง มีวงกลมสีขาวอยู่กึ่งกลางภาพ จัดวางองค์ประกอบรูปทรงออกเป็นสามส่วนคือ ส่วนของรูปทรงแนวตั้งเป็นสีเหลืองสลับด้วยน้ำตาลแบ่งพื้นที่ออกเป็นสีเหลืองพื้นผ้าและจุดรัศมีเรียงเป็นรูปทรง ส่วนที่สองเป็นพื้นหลังรูปทรงเป็นสีแดงสด และส่วนที่สามเป็นพื้นหลังสุดเป็นสีดำโดยมีมุมบนด้านขวาเป็นพื้นที่สีเหลืองมีสีเขียวเล็ก ๆ

“ผู้ชาย” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่ได้ตัดทอนจากรูปทรงของมนุษย์ โดยแสดงเพียงลักษณะเด่นภายนอกที่เป็นรูปทรงโดยรวมเท่านั้น